

Maanteekaubavedudega seotud kollektiivlepingute üldine kohaldamine (veileder allmenngjøring gods - engelsk)

Käesolev juhend sisaldab teavet üldise kohaldamise eeskirjades sisalduvate sätete ja sätete jõustamise viisi kohta Norra Tööinspeksiooni poolt. Juhend on suunatud eelkõige veondusettevõtetele ja veondusteenuste ostjatele.

- [Mida üldise kohaldamise eeskirjad hõlmavad?](#)
- [Eeskirjade kohaldatavus](#)
- [Eeskirjade mittekohaldumine](#)
- [Dokumentatsiooni nõuded](#)
- [Jõustamine Tööinspeksiooni poolt](#)

Maanteekaubavedudega seotud kollektiivlepingute üldise kohaldamise eeskirjad jõustusid 1. juulil 2015. Eeskirjad on sätestatud 2014. aasta veosõidukite kokkuleppe ja 2014. aasta kaubaveoga seotud kokkuleppe alusel.

Juhend põhineb järgneval:

- Maanteekaubavedudega seotud kollektiivlepingute üldise kohaldamise eeskirjad.
- Töötasukomisjoni 11. mai 2015 otsus, mis sätestab maanteekaubavedudega seotud kollektiivlepingute üldise kohaldamise eeskirjad, ja 12. oktoobri 2015 muutmisotsus.
- Töökeskkonnaseaduse paragrahvid 1–7.
- Lähetatud töötajatega seotud eeskirjad.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter („Eeskirjad, mis käsitlevad töötasu ja töötingimusi riigihangete puhul“ – hetkel saadaval ainult norra keeles).
- Teabe esitamise kohustuse, vastavuse tagamise kohustuse ja kontrolliõigusega seotud eeskirjad.

[Mida üldise kohaldamise eeskirjad hõlmavad?](#)

Töötajatele, kelle suhtes üldise kohaldamise eeskirjad kehtivad, nähakse ette õigus üldiselt kohalduvale tasule ja töötingimustele. Tööandjatele, kelle suhtes eeskirjad kehtivad, nähakse ette kohustus tagada töötajatele järgmine:

Originaal tekst asub siin: <http://www.arbeidstilsynet.no/veiledning.html?tid=255102>

Tõlke korraldas Ametikoolitus OÜ, Lenno Pöder

- saada üldiselt kohaldatavat miinimumpalka.

Töötasukomisjon võib kollektiivlepingu muutmise alusel selle määra muuta. Uusimate miinimumpalga määradega tutvumiseks külastage aadressi:

www.arbeidstilsynet.no/minimumwage;

- sõidu- ja elamiskulude katmine 1/3 ulatuses päevaraha määrast kaheksa tunni kohta alates planeeritud ületunnitööst.

Planeeritud ööbimise all peetakse silmas olukordi, kui vastavalt tööjuhiste osutub vajalikuks kodust väljaspool ööbimine või nõuete järgimine vastavalt eeskirjadele forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS - („Eeskirjad, mis käsitlevad maanteetranspordiga seotud sõidu- ja puhkeaega EMP-s” - vaata eeskirjade kokkuvõtet inglise keeles). Sõidu- ja elamiskulusid makstakse vastavalt Norra ametivõimude pool mistahes ajal kehtestatud maksuvaba sõidu- ja elamiskulude arvestuse alusel.

Palka makstakse vastavalt töötundidele, nagu on määratletud eeskirjades forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS („Eeskirjad, mis käsitlevad sõidukijuhtide ja teiste töötajate tööaega maanteetranspordis” – Norra lühend: FATS – hetkel saadaval ainult norra keeles).

Kaubavedusid teostavatele töötajatele, kelle suhtes FATS ei rakendu, kohaldub töökeskkonnaseaduse 10. peatükk. Töö eest tasustamist loetakse palgaks. Kulude katmine palga mõiste alla ei kuulu. Teisisõnu ei loeta näiteks hüvitatavaid sõidu-, toitlustus- ja majutuskulusid eeskirjade kohaselt miinimumpalga osaks.

Eeskirjade kohaldatavus

Eeskirjad kohalduvad Norras kõikidele töötajatele, kes teostavad kaubavedusid sõidukitega, mille kogumass on üle 3,5 tonni.

Eeskirjad ei kohaldu füüsilisest isikust ettevõtjatele, praktikantidele ja isikutele, kes on seotud tööturumeetmetega. Samuti ei kohaldu need ettevõtte enda kaupade veole, kui ettevõtja toodab ja transpordib kaupu oma enda töötajatega.

Välisettevõtted

Väljaspool Norrat asutatud ettevõtete töötajate suhtes määravad töökeskkonnaseaduse paragrahvid 1–7 ja töötajate lähetamisega seotud eeskirjad *kas* rakenduvad Norra regulatsioonid, ja kui, siis *millised*.

Kui välisettevõtted teostavad Norras transpordialaseid toiminguid, tehakse seda üldjuhul rahvusvahelise veo ja/või kabotaažveo või kombineeritud veona.

Miinimumpalk Euroopas: info aadressil: <http://www.ametikoolitus.ee/autojuhi-miinimumpalk-euroopas/>

Originaal tekst asub siin: <http://www.arbeidstilsynet.no/veiledning.html?tid=255102>

Tõlke korraldas Ametikoolitus OÜ, Lenno Pöder

Üldise kohaldamise eeskirjad rakenduvad ainult kabotaažvedude või kombineeritud vedude puhul (vt paragrahvi 2 lõike 1 alapunkte a ja b). Eeskirjad ei kohaldu rahvusvahelisele veole.

Eeskirjade mittekohaldumine

Eeskirjad ei kehti, kui tööandja saab tõestada, et töötajale kehtivad lepingust või muidu töösuhtele rakenduva riigi seadusest tulenevalt üldmõistes soodsamad palga- ja töötingimused. Erandsätte eesmärgiks on käsitleda juhtumeid, kus sõidukijuht saab tehtud töö eest muid tasusid, nagu näiteks komisjonitasusid või koondamishüvitist. Juhtum peab hõlmama kaupu või teenuseid, mida peetakse tavaliselt palga osaks ning mis võetakse puhkusetasu, maksude ja sotsiaalkindlustushüvitise kalkuleerimisel aluseks.

Eeskirjadega peavad kooskõlas olema palga- ja töötingimused *tervikuna*. Palga- ja töötingimused võivad eeskirjadest ühes või mitmes punktis küll erineda, kuid tervikuna võttes peavad need olema sama soodsad või paremad. Näiteks võib tunnitasu olla mõnevõrra madalam eeskirjades sätestatud alammäärast, kuid sel juhul eeldatakse, et töötaja saab tehtud töö eest lisaks muid tasusid.

Dokumentatsiooni nõuded

Vastavalt palgakokkulepete jm üldise kohaldamisega seotud seaduse paragrahvile 11 on Tööinspeksioonil õigus nõuda ettevõtetelt vajalikku informatsiooni. Sõidukijuht on kohustatud hoidma sõidukis teatud dokumente. Samuti võib Tööinspeksioon nõuda muid dokumente, mille sõidukis hoidmise kohustust sõidukijuhil ei ole, kuid mida on inspekteerimise tõhusaks teostamiseks sellegipoolest soovitatav sõidukis hoida.

Ettevõtte on kohustatud tagama, et sõidukis oleksid järgmised dokumendid:

- Andmed sõidu- ja puhkeaja kohta, vt www.vegvesen.no.
- Veokiri või muud dokumendid, mis näitavad, kes on teenuste või kaupade saaja (kehtib ainult rahvusvaheliste vedude puhul vastavalt vegfraktloven paragrahvile 7 („Maanteevedude seadus” – hetkel kehtib ainult Norras).
- Kabotaažveo puhul: Dokumentatsioon saabuva rahvusvahelise veo ja iga järgneva Norras teostatava kabotaažveo kohta.
- Juhiluba ja volitus (nt kutsealane veoluba, juhi ADR koolitustunnistus) või muu sõidukijuhi isikut tõendav dokument.
- Sõiduki registreerimisandmed (kehtib kõikide nii Norra kui ka välismaa sõidukite puhul).

Miinimumpalk Euroopas: info aadressil: <http://www.ametikoolitus.ee/autojuhi-miinimumpalk-euroopas/>

Originaal tekst asub siin: <http://www.arbeidstilsynet.no/veiledning.html?tid=255102>

Tõlke korraldas Ametikoolitus OÜ, Lenno Pöder

- Norra või rahvusvaheline litsents või muud kaupade vedu tõendavad dokumendid.
- Kui sõidukile on paigaldatud kraana: kraana logiraamat, mis näitab viimase ülevaatuse kuupäeva.
- Kui sõidukile on paigaldatud tagatõstuk või muud seadmed, mis nõuavad perioodilist ülevaatust: dokumendid tehtud ülevaatuse kohta.

Ohtlike kaupade veo puhul peavad sõidukis olema lisaks järgmised dokumendid:

- Mõned sõidukite puhul kinnitustunnistus (näiteks tankerite ja lõhkeainete veo puhul).
- Veokiri ja liiklusõnnetuse leht sõidukijuhile arusaadavas keeles.

Kiire ülevaatuse läbiviimiseks on soovitatav, et sõidukijuhil oleks kaasas järgmised dokumendid:

- Palgatõend, tööleping või muud dokumendid, mis näitavad, et sõidukijuhile makstakse Norras sõites üldiselt kohaldatavat miinimumpalka ja päevaraha.
- Dokumendid, mis näitavad Norras töötatud töötundide kokkuvõtet, vt forskrift om arbeidstid for sjåfører og andre innenfor vegtransport mv paragrahv 6 ("Sõidukijuhtide ja teiste maanteeveonduses jm töötavate isikute töötundidega seotud eeskirjad" – Norra lühend FATS – hetkel saadaval ainult norra keeles) või töökeskkonnaseaduse paragrahv 10–7. See on Tööinspeksioonile vajalik selleks, et kontrollida, kas töötajad saavad Norras töötatud tundide eest üldiselt kohaldatavat palka.
- Kõik keskmise arvestusega seotud kokkulepped, mis näitavad, et töötaja saab Norras teostatud töö eest üldiselt kohaldatavat miinimumpalka.

Jõustamine Tööinspeksiooni poolt

Sõidukijuhi/ettevõtte kontrollimine

Tööinspeksioon viib koostöös Norra teedeameti ja teiste asutustega teedel läbi kontrolle. Kinni peetud sõidukijuhtidel palutakse esitada dokumendid selle kohta, et kõnealune isik saab palka vastavalt üldiselt kohaldatavale määrale ja päevaraha Norras teostatud ülesannete mahu eest.

Tööinspeksiooni järelkontrolli vajadus sõltub sellest, millised dokumendid sõidukijuht kontrolli käigus esitab ja mida need sisaldavad.

Kui sõidukijuht suudab tõendada, et talle makstakse üldiselt kohaldatavat palka ja päevaraha, lõpetatakse seejärel kontroll ja sõidukijuhi tööandjale edastatakse kontrollakt.

Miinimumpalk Euroopas: info aadressil: <http://www.ametikoolitus.ee/autojuhi-miinimumpalk-euroopas/>

Originaal tekst asub siin: <http://www.arbeidstilsynet.no/veiledning.html?tid=255102>

Tõlke korraldas Ametikoolitus OÜ, Lenno Pöder

Kui sõidukijuht ei suuda esitada dokumente, mis võimaldaks Tööinspeksioonil kontrollida kõnealuse isiku palka ja/või päevaraha, võib Tööinspeksioon saata tööandjale nõude vajalike dokumentide esitamiseks.

Kui tuvastatakse eeskirjade rikkumine, võib Tööinspeksioon teostada ettevõtte üle järelkontrolli. Juhul, kui tuvastatakse eeskirjade raske rikkumine või kui seda kahtlustatakse, võib Tööinspeksioon rikkumise eest trahvida või teavitada politseid ettevõttest. Ettevõttest politseile teatamise korral riskib ettevõtte trahvi saamise või vabadusekaotusega kuni üheks aastaks ning eriti raskendavate asjaolude esinemise puhul kuni kolmeks aastaks.

Kui sõidukijuht on lähetatud, vahetavad Tööinspeksioon ja teiste riikide järelevalveasutused omavahel teavet. Tööinspeksioon saab taotleda rahvusvaheliste süsteemide kaudu teavet enda järelevalve all olevate ettevõtete, näiteks omanike kohta.

Tasutud palku puudutavate dokumentide hindamisel võtab Tööinspeksioon aluseks välisvaluuta vahetuskursi, mis kehtib kontrolli hetkel.

Hankija ja põhitarnija kontrollimine

Tööinspeksioon teostab kontrolli veoteenuste hankija ja põhitarnija üle eesmärgiga veenduda, et täidetakse eeskirjadest tulenevat teabe edastamise ja vastavuses olemise kohustust ning kontrolliõigust. Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter („Eeskirjad, mis käsitlevad töötasu ja töötingimusi riigihangete puhul“ – hetkel saadaval ainult norra keeles) kehtib ka riigihankijate puhul.

Teavitamiskohustus tähendab, et veoteenuste hankija peab märkima tarnijaga sõlmitud lepingusse töötajale tasumise kohustuse vastavalt üldiselt kohaldatavatele eeskirjadele. Tarnijatel on sama teavitamiskohustus, kui nad alltöövõtjatega lepingu sõlmivad.

Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett (Vastavuse tagamise nõue – kokkuvõtte inglise keeles) tähendab, et kui alltöövõtjat ei kasutata, peavad hankija ja põhitarnija võtma üldiselt kohaldatavate eeskirjadega vastavuses olemiseks kasutusele kontrollimiseks ning vajadusel järelevalve teostamiseks vajalikke süsteeme ja protseduure.

Näiteks võib lepingusätetesse olla lisatud vastavuse tagamise kohustus, mille kohaselt peab tarnija võimaldama töötajatele üldiselt kohaldatavatest eeskirjadest tulenevad palga- ja töötingimused ning et selle üle teostatakse järelevalvet vastavate dokumentide hankimisega töötaja palga ja päevaraha kohta. Seega tuleb rakendada vastavat protseduuri või süsteemi, et tagada vastavuses olemise kohustuse täitmine. Vastavuse tagamise kohustus ei nõua

Miinimumpalk Euroopas: info aadressil: <http://www.ametikoolitus.ee/autojuhi-miinimumpalk-euroopas/>

Originaal tekst asub siin: <http://www.arbeidstilsynet.no/veiledning.html?tid=255102>

Tõlke korraldas Ametikoolitus OÜ, Lenno Pöder

erilist kirjalikku protseduuri, kuna see võib olla lisatud teistesse juhtkonna dokumentidesse või protseduuridesse.

Kuid Tööinspeksioon nõuab, et hankija süsteem ja protseduur, mis tagab tarnijate vastavuses olemise üldiselt kohaldatavate eeskirjadega, võimaldaksid tuvastada tarnijapoolse eeskirjade rikkumise. Juhul kui kasutatakse alltöövõtjaid, teostab Tööinspeksioon järelevalvet selle üle, et põhitarnijad täidavad oma teavitamiskohustust ja tagavad vastavuses olemise.

Oluline on märkida, et eeskirjad ei anna hankijale õigust teostada tarnija üle kontrolli. Samuti ei anna need õigust üldiselt kohaldatavate sätete rikkumise eest leppetrahve nõuda. Sellise õiguse saavad hankija ja põhitarnija omandada vaid lepingusätete alusel.

Samuti on hankijad nii ühiselt kui ka üksikult vastutavad palga ja puhkusetasu maksmise eest vastavalt üldiselt kohaldatavatele eeskirjadele, vt üldise kohaldamise seaduse paragrahv 13 (kokkuvõtte inglise keeles).

Teavitamiskohustus, vastavuse tagamine ning ühis- ja individuaalne vastutus kohalduvad kogu tarneahelale, juhul kui see koosneb mitmest lülist.

Eeskirjade rikkumise korral võib Tööinspeksioon anda korralduse, teha trahve või teavitada ettevõttest politseid. Üldise kohaldamise seadus volitab Tööinspeksiooni teavitama ka rikkumisele kaasaaitavast ettevõttest.

Töötajate esindajate juurdepääsuõigus

Kui Norra ekspediitorid tegutsevad põhitarnijana, on töötajate esindajatel õigus pääseda ligi ettevõtte alltöövõtjate palga- ja töötingimustega seonduvale teabele. Juurdepääsuõigus annab töötajate esindajatele võimaluse aidata ettevõttel üldiselt kohaldatavatest eeskirjadest tulenevate nõuetega kooskõlas olla.

Ekspediteerija peab kirjalikult dokumenteerima, et palga- ja töötingimused on kooskõlas üldiselt kohaldatavate eeskirjadega, kui töötajate esindajad seda soovivad. Juurdepääsuõigus rakendub kõikidele lepingulistele osapooltele.

Juurdepääsutaotlus tuleb esitada kirjalikult. Selles peab olema ära märgitud töötajate esindaja nõude alus ning ettevõtte ja tööandjad, kelle suhtes see kohaldub. Juurdepääsu võib taotleda ainult nende töötajate puhul, kes töötavad eeskirjade alusel.

Palga- ja töötingimustega seotud teave dokumenteeritakse koos töölepingute, palgalehtede ning tööaja arvestuslehtede koopiatega.

Miinumipalk Euroopas: info aadressil: <http://www.ametikoolitus.ee/autojuhi-miinumipalk-euroopas/>

Originaal tekst asub siin: <http://www.arbeidstilsynet.no/veiledning.html?tid=255102>

Tölke korraldas Ametikoolitus OÜ, Lenno Pöder

Juurdepääsuõiguse võimaldamine tähendab seda, et ekspediitor, kes tegutseb põhitarnijana, on kohustatud koguma alltöövõtjalt teavet palga- ja töötingimuste kohta ning edastama selle töötajate esindajatele. Sarnaselt vastavuse tagamise kohustusega peab põhitarnija reguleerima lepinguga ka teabe edastamise kohustust, kogumise ja edastamise meetodit ning sanktsioone kohustuse mittetäitmise eest.

Kui töötajate esindajad tuvastavad rikkumisi ja teavitavad ettevõtet neist ning ettevõtte rikkumisi ei hüvita, võivad töötajate esindajad Tööinspektsioonile sellest teada anda.

[Palk - Maanteekaubavedu](#)

Kehtib kõigile töötajatele, kes teostavad maanteekaubavedu sõidukitega, mille kogumass ületab 3,5 tonni.

Ei kehti ettevõtte enda kauba transportimisel, olenemata sellest, kas tegemist on praktikantide või tööturukavades osalevate isikutega.

Kõik töötajad, kes teostavad maanteekaubavedu (sõidukitega, mille kogumass on üle 3,5 tonni), peavad olema tasustatud tunnitasuga minimaalselt 158,32 NOKi.

Need määrad kehtivad alates 1. juulist 2015.

[Palk - Reisijate vedu reisibussiga](#)

See kehtib kõikidele töötajatele, kes töötavad ettevõtetes, mis teostavad reisibussidega reisijate vedu, kui veod ei eelda litsentside konkurssi (vastavalt kutsealase transpordi seaduse paragrahvile 8).

Reisibussidega reisijate vedu teostavate ettevõtete töötajad peavad olema tasustatud tunnitasuga minimaalselt 150 NOKi.

Samuti kehtib see ka välismaiste ettevõtete töötajate puhul, kui transport hõlmab töötajate lähetamist ajutise teenuse osutamise osana, nagu on sätestatud töökeskkonnaseaduse paragrahvides 1–7.

See ei kehti praktikantide ega tööturukavades osalevate isikute puhul.

Need määrad kehtivad alates 1. oktoobrist 2015.

Miinumipalk Euroopas: info aadressil: <http://www.ametikoolitus.ee/autojuhi-miinumipalk-euroopas/>